

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul prezentului proiect de act normativ HOTĂRÂRE privind aprobarea metodologiei de evaluare externă a calității educației
Secțiunea a 2 – a Motivul emiterii actului normativ
2.1 Sursa proiectului de act normativ Prezentul act normativ are ca obiect reglementarea metodologiei de evaluare externă a calității educației.
2.2. Descrierea situației actuale Prezentul act normativ este elaborat în temeiul prevederilor art. 225, alin. (5), art. 234-246 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare. În prezent, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) este instituția care garantează asigurarea calității educației în învățământul superior, pe plan național și la nivelul statelor membre în Spațiul European al Învățământului Superior (SEIS) ¹ . Aceasta desfășoară activități de evaluare și asigurare externă a calității pentru organizații furnizoare de educație care își desfășoară activitatea pe teritoriul României, precum și pentru organizații furnizoare de educație românești care funcționează legal pe teritoriul altor state, potrivit reglementărilor în vigoare și în concordanță cu Standardele și liniile directoare privind asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului superior (ESG) ² adoptate la nivelul SEIS. ARACIS asigură certificarea respectării standardelor de calitate de către instituțiile de învățământ superior și organizațiile furnizoare de educație prin intermediul proceselor de evaluare externă a calității educației. Astfel, ARACIS utilizează pentru asigurarea calității educației în învățământul superior standarde, standardele de referință și indicatori de performanță, asumându-și astfel angajamentul permanent față de calitate prin implementarea, menținerea și îmbunătățirea continuă a sistemului de asigurare internă a calității, în conformitate cu Standardele și Liniile directoare pentru asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului Superior (ESG), integrate cu standardele sistemului de control intern managerial (SCIM), printr-un ansamblu de măsuri și proceduri în scopul realizării obiectivelor și desfășurării activităților cu regularitate, în mod economic, eficace și eficient. În contextul abrogării Ordonanței de urgență 75/2005 privind asigurarea calității și a noilor prevederi din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare se impune actualizarea standardelor, standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță necesari

¹ Comunicatul Ministerial de la Roma în anul 2020 - www.aracis.ro/wp-content/uploads/2023/09/Rome_Ministerial_Communique_RO.pdf

² <https://education.ec.europa.eu/>

pentru evaluarea externă, prevăzute în prezentul proiect de metodologie de evaluare externă a calității.
2.3 Schimbări preconizate Sub aspectul conținutului prezentul proiect de act normativ aprobă metodologia de evaluare externă a calității educației prevăzută în anexa nr. 1 la hotărâre, precum și criteriile, standardele și indicatorii de performanță prevăzută în anexa nr. 2. Anexa nr. 1 - Metodologia de evaluare externă a calității educației cuprinde principiile fundamentale în abordarea calității educației; standardele și indicatorii de performanță; descrierea proceselor de evaluare; modalitatea de inițiere și evaluare a programelor de studii universitare și de dobândire a statutului juridic de organizație furnizoare de educație de către instituția solicitantă; descrierea procedurilor de acreditare, precum și de înființare de instituții de învățământ superior;) modalitățile de adoptare a deciziilor de către ARACIS; condițiile în care o instituție de învățământ superior poate parcurge o procedură de evaluare externă la nivel instituțional simplificată sau, după caz, de auditare. Acestea sunt reglementate cu scopul de a fi utilizate la acreditarea de programe și/sau domenii de studii universitare, din cadrul formării inițiale, de programe de studii postuniversitare, din cadrul formării continue, de programe de studii postuniversitare de formare psihopedagogică, de programe de formare profesională de educație permanentă, după caz, de nivel 6-8 CNC, de programe pregătitoare de limba română, precum și pentru programele de formare profesională a adulților, doar pentru nivelul 5 CNC. De asemenea acestea se vor utiliza și pentru dobândirea statutului juridic de organizație furnizoare de educație, a statutului juridic de instituție de învățământ superior, precum și pentru menținerea acreditării pentru programele mai sus și a menținerii acreditării instituționale, în concordanță cu prevederile actuale impuse de Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare și cu Standardele și liniile directe privind asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului superior adoptate la nivelul SEIS. Anexa nr. 2 - Criteriile, standardele și indicatorii de performanță utilizate în evaluarea externă a calității educației fac referire la domeniile: - DOMENIUL A. Capacitatea instituțională, - DOMENIUL B. Eficacitatea educațională, - DOMENIUL C. Managementul calității, prevăzute separat pentru evaluarea instituțională, respectiv pentru evaluarea programelor de studii.
2.4. Alte informații Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, art. 225, alin. (5), instituie obligativitatea promovării de către Ministerul Educației a prezentului proiect de act normativ, la propunerea ARACIS. ARACIS a transmis Ministerului Educației anexele prezentului proiect de hotărâre, prin adresa nr. 2462/10.05.2024, înregistrată la Ministerul Educației cu nr. 461/GP/13.05.2024.
Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)
3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.2 Impactul social Prezentul act normativ certifică asigurarea calității învățământului superior la standarde înalte, prin

reglementarea unor standarde care să permită învățământului superior să se alinieze la politicile europene și să asigure beneficiarilor (absolvenților și instituțiilor de învățământ superior) recunoaștere națională, europeană etc..						
3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.4 Impact macroeconomic						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.5 Impact asupra mediului de afaceri						
Prezentul act normativ are impact pozitiv asupra mediului de afaceri, asigurând calitatea educațională pentru cerințele angajatorilor prin reglementarea tuturor aspectelor care țin de asigurarea calității în învățământul superior, atestarea capacității instituțiilor de învățământ superior, respectiv a organizațiilor furnizoare de educație de a satisface așteptările beneficiarilor, prin îndeplinirea standardelor de calitate.						
Angajatorii au un rol determinant în dezvoltarea și implementarea procesului de asigurare a calității se manifestă, pe lângă contribuția la stabilirea Cadrului Național al Calificărilor, în „gradul de angajare” al absolvenților ca măsură a îndeplinirii unei componente importante a obiectivelor educaționale propuse. Angajatorii reprezintă atât un actor principal, cât și un partener important în procesul de asigurare a calității în învățământul superior.						
3.6 Impactul asupra mediului înconjurător						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile						
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.9. Alte informații						
Nu este cazul.						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri - în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit						
b) bugete locale i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						

4.8 Alte informații – Nu sunt Aplicarea măsurilor cuprinse în prezentul act normativ se face cu încadrarea în sumele aprobate prin bugetul pentru anul 2024. Prezentul proiect de act normativ nu aduce nicio modificare a veniturilor și cheltuielilor bugetare aferente Ministerul Educației raportate la structurile învățământului superior.
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Prezentul act normativ nu transpune și nici nu implementează un act comunitar, ci doar urmează recomandările la nivelul Uniunii Europene în ceea ce privește derularea procesului legislativ.
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, asumate Prezentul act normativ respectă prevederile legale în vigoare menționate anterior, precum și angajamentele internaționale pe care România și le-a asumat în cadrul SEE³ - Spațiul european al educației care încurajează colaborarea între statele membre ale Uniunii Europene pentru a construi sisteme naționale de educație și formare mai rezistente și incluzive. Mai mult decât atât, respectă și recomandarea Consiliului privind construirea de punți pentru o cooperare eficientă în învățământul superior european⁴, adoptată la 5 aprilie 2022, care urmărește să permită o cooperare transnațională mai profundă între instituțiile de învățământ superior prin măsuri esențiale, abordând cele mai presante provocări juridice și administrative întâlnite la implementarea programelor și activităților educaționale comune.

³ <https://education.ec.europa.eu/>

⁴ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022H0413\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022H0413(01)&from=EN)

5.6 Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Cele două anexe ale prezentului proiect de HG, Metodologia de evaluare externă a calității educației și Criteriile, standardele și indicatorii de performanță utilizate în evaluarea externă a calității educației a fost transmisă, prin adresa nr. 2462/10.05.2024, de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior și înregistrată la Ministerul Educației cu nr. 461/GP/13.05.2024 și este supusă procesului de analiză din partea tuturor părților interesate și va fi, de asemenea, comunicată spre analiză și avizare la Consiliul Național al Rectorilor. Ministerul Educației proiectează, fundamentează și aplică strategiile naționale în domeniul învățământului superior cu consultarea Consiliului Național al Rectorilor, conform art. 5 alin (5) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare. Evaluarea externă a calității realizată de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR) trebuie să se realizeze conform Standardelor și liniilor directoare privind asigurarea calității în Spațiul European al Învățământului superior (ESG). Astfel, orice program sau instituție de învățământ superior care va desfășura activități de învățământ superior pe teritoriul României va fi evaluată în conformitate cu prevederile prezentei hotărâri.
6.3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Prevederile prezentului act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Prevederile prezentului act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Tarii c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi În vederea adoptării/aprobării, proiectul de act normativ urmează a fi avizat de Consiliul Legislativ și Consiliul Economic și Social.
6.6 Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a îndeplinit procedura privind transparența decizională prevăzută de *Legea nr. 52 / 2003, privind transparența decizională în administrația publică, republicată cu modificările ulterioare*. În vederea respectării prevederilor legale în vigoare cu privire la transparența decizională și accesul la informațiile de interes public, proiectul de act normativ a fost publicat pe pagina de internet a ministerului, secțiunea *Ultimele documente*.

La publicarea anunțului, prin adresa cu nr.482/GP/17.05.2024, instituțiile de învățământ superior au fost informate în legătură cu publicarea actului normativ la adresa www.edu.ro, secțiunea **Dezbateri publice – Proiecte de acte normative**. A fost stabilită, conform art.7 alin. (4) din Legea nr. 52/2003 o perioadă de minim 10 zile calendaristice, pentru a primi în scris propuneri, sugestii sau opinii cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice. A fost comunicată adresa de e-mail a Direcției Generale Învățământ Universitar pentru a se transmite propunerile, sugestiile și opiniile cu privire la proiectul de act normativ propus. De asemenea, a fost analizată și în cadrul Comisiei de Dialog Social a ME în data de la care au participat și reprezentanții sindicatelor reprezentative.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

7.3 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Prevederile prezentului act normativ vor fi puse în aplicare, după aprobare, de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior sau orice altă agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior care evaluează desfășoară activități de evaluare a calității pe teritoriul României, direcțiile de specialitate ale Ministerului Educației, precum și de către instituțiile de învățământ superior de stat și particulare, fără a fi necesară înființarea unor noi organisme.

8.2 Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de ***HOTĂRÂRE privind aprobarea metodologiei de evaluare externă a calității educației***, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.

Ministrul Educației,

Ligia DECA

Avizăm favorabil

Ministrul Justiției,

Alina-Ștefania GORGHIU

Ministrul Muncii și Solidarității Sociale,

Simona BUCURA-OPRESCU

**Președintele,
Consiliului Național al Rectorilor**

Sorin Mihai CÎMPEANU

**Președintele,
Agenției Române de Asigurare
a Calității în Învățământul Superior**

Valentin NĂVRĂPESCU